

APROBAT

la sedința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 17.11.2010

Nr.

1132

Parlamentul României
Camera Deputaților

Parlamentul României
Camera Deputaților

P.P. Nr. 1132..... din 10.10.2010

DIRECȚIA GENERALĂ AFACERI EXTERNE

Direcția pentru cooperare parlamentară internațională bilaterală

București, 29 septembrie 2010

Nr. 55b/ 903

INFORMARE

privind vizita în România a delegației
Comisiei pentru afaceri rurale a Parlamentului Republicii
Lituania, conduse de domnul Edmundas Pupinis,
președintele comisiei

15-17 septembrie 2010

În perioada 15-17 septembrie 2010, la invitația Comisiei pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice a Camerei Deputaților, o delegație a Comisiei pentru afaceri rurale a Parlamentului Republicii Lituania, condusă de domnul Edmundas Pupinis, președintele comisiei, a efectuat o vizită în România.

Vizita a avut caracter de reciprocitate, ca răspuns la vizita efectuată la Vilnius, în luna martie 2010, de delegația Comisiei pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice a Camerei Deputaților, condusă de domnul deputat Valeriu Tabără, președintele comisiei, la acea dată.

Delegația parlamentară lituaniană a fost formată din domnul Edmundas Pupinis, președintele Comisiei pentru afaceri rurale, domnul Antanas Baura, membru al comisiei, domnul Jonas Jagminas, membru al comisiei, precum și domnul Evaldas Zelenka, consilier, secretar al delegației.

Programul vizitei a cuprins convorbiri cu domnul deputat Stelian Fuia, președintele Comisiei pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice a Camerei Deputaților, cu membri ai Comisiei pentru agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală a Senatului României, precum și o întrevedere cu domnul deputat Valeriu Tabără, ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. De

1/8

asemenea, în programul vizitei au mai fost incluse o vizită la Domeniile Viticole Tohani și o deplasare pe Valea Prahovei.

Cu ocazia întrevederilor, cele două părți au discutat subiecte de interes comun privind relațiile parlamentare bilaterale româno-lituaniene, cooperarea dintre România și Lituania în diverse domenii, situația agriculturii din cele două țări în contextul integrării în Uniunea Europeană, problemele cu care se confruntă acestea și soluțiile găsite până în prezent, finanțarea europeană, inițierea de proiecte comune și colaborarea în anumite sectoare, etc.

Cooperarea bilaterală româno-lituaniană

Întâlnirile incluse în programul vizitei au prilejuit sublinierea de către interlocutorii români și lituanieni a bunelor relații existente între România și Lituania, precum și dorința comună de promovare pe mai departe a prieteniei care leagă cele două popoare.

Pe parcursul convorbirilor, vorbitorii au transmis un mesaj pozitiv în ceea ce privește relațiile bilaterale dintre cele două țări și au subliniat importanța utilizării valențelor diplomației parlamentare în extinderea și aprofundarea permanentă a cooperării româno-lituaniene.

Domnul Stelian Fuia, președintele Comisiei pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice din Camera Deputaților, a urat un călduros bun venit colegilor lituanieni și a evidențiat rolul important ce revine dialogului stabilit la nivelul comisiilor permanente de specialitate din cele două foruri legislative în dezvoltarea relațiilor bilaterale româno-lituaniene. Domnia sa a arătat că prin aceste vizite, membrii celor două comisii de agricultură pot învăța reciproc din problemele, și mai ales din soluțiile găsite la problemele cu care s-a confruntat, la un moment dat, fie partea română, fie partea lituaniană, în amplul proces de transformare a agriculturii pentru a răspunde cerințelor europene.

La rândul său, domnul Edmundas Pupinis, președintele Comisiei pentru afaceri rurale a Parlamentului Republicii Lituania, și-a exprimat bucuria revederii omologilor români și a mulțumit pentru primirea călduroasă de care s-a bucurat delegația parlamentară lituaniană în România. Totodată, domnia sa a punctat câteva dintre elementele care au marcat în ultimii ani relațiile politice româno-lituaniene și a salutat posibilitatea de a continua dialogul parlamentar început la Vilnius. Domnia sa a apreciat întâlnirea avută la Vilnius cu delegația parlamentară română ca fiind una extrem de utilă, un bun prilej pentru un schimb fructuos de puncte de vedere și și-a exprimat satisfacția că această colaborare poate continua la București.

Un exemplu pentru colaborarea bilaterală dintre România și Lituania, oferit pe parcursul convorbirilor, a fost cel al proiectelor de înfrățire instituțională, finanțate de Uniunea Europeană, un astfel de proiect fiind încheiat, în martie 2010, între Serviciul lituanian veterinar și de alimentație publică și Autoritatea română națională sanitar veterinară și pentru siguranța alimentelor.

În continuarea discuțiilor, oaspeții au arătat că în Comisia pentru afaceri rurale se regăsesc parlamentari din toate formațiunile politice reprezentate în Parlamentul lituanian, colaborarea dintre aceștia fiind foarte bună și, în ciuda diferențelor de poziții, actele adoptate pentru găsirea de soluții la problemele specifice domeniului agriculturii sunt comune. În replică, și partea română a evidențiat buna colaborare dintre membrii Comisiei pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice a Camerei Deputaților, indiferent de partidul din care fac parte, precum și specificul procedurii parlamentare care decurge din existența unui Parlament bicameral. Astfel, s-a arătat că atât în Camera Deputaților, cât și în Senat funcționează câte o comisie permanentă care se ocupă de aspectele specifice agriculturii, iar în funcție de tipul actului normativ supus dezbaterii, una din cele două camere va fi prima camera sesizată, cealaltă urmând a fi camera decizională. Cu această ocazie, partea română a oferit invitațiilor și câteva repere din activitatea parlamentară românească și a făcut o scurtă prezentare a structurii bicamerale a Parlamentului României, sub aspectele organizării și funcționării.

Pe parcursul convorbirilor, vorbitorii români și-au arătat disponibilitatea de a învăța din experiența colegilor lituanieni în domeniul agriculturii, și de a beneficia astfel de avansul pe care Lituania îl are ca stat membru al Uniunii Europene. Mai mult, a fost subliniat interesul părții române de a continua schimburile la nivelul comisiilor din cele două foruri legislative, în vederea găsirii de soluții pentru a avea produse competitive pe piața europeană, dar și pentru a putea construi o Politică Agricolă Comună care să fie în avantajul tuturor.

De asemenea, a fost accentuată necesitatea susținerii proiectelor de interes comun și a continuării colaborării la nivelul comisiilor prin schimbul unor acte normative care reglementează anumite situații de interes, care au produs deja efecte pozitive în Lituania și care pot fi adaptate la situația din România. În plus, dialogul parlamentar început la Vilnius și continuat la București poate constitui un punct de plecare pentru dezvoltarea, la alte niveluri, a unor colaborări româno-lituaniene reciproc avantajoase.

În context, partea română a salutat susținerea acordată Republicii Moldova pentru democratizarea și integrarea sa în Uniunea Europeană, considerându-se totodată că România și Lituania pot desfășura proiecte comune de asistență și pentru alte state din estul Europei. În același timp, a fost reiterată susținerea reciprocă în UE și NATO a inițiativelor celor două țări, precum și deschiderea României pentru intensificarea colaborării româno-lituaniene în perspectiva deținerii de către Lituania a președinției OSCE, în 2011, și respectiv a președinției UE, în 2013.

Teme europene în domeniul agriculturii

Cu ocazia întâlnirilor avute, interlocutorii au arătat că în 1990, atât Lituania, cât și România, au plecat pe același drum de

transformare și modernizare, iar în prezent sunt membre ale aceleiași familii europene, dar situațiile din agriculturile celor două țări sunt diferite de cele ale țărilor care au o vechime mult mai mare în Uniunea Europeană. În momentul aderării, și chiar în perioada imediat următoare, existau numeroase proprietăți agricole reduse ca suprafață și neirigate, ferme de lapte netehnologizate, cu o producție care nu se ridica la standardele impuse, suprafețe importante despădurite, etc. La acestea se adaugă o serie de dificultăți în absorbția fondurilor europene destinate agriculturii, fonduri necesare fermierilor locali pentru dezvoltarea propriilor exploatații în vederea obținerii unei producții care să-i facă competitivi pe piața europeană. De asemenea, s-a arătat că fermierii care accesează fonduri europene trebuie să cunoască că asupra acestor sume se exercită un control foarte riguros care vizează nu numai folosirea lor, ci și rezultatele obținute.

În context, vorbitorii și-au exprimat îngrijorarea față de modul în care subvențiile europene sunt și vor fi acordate agricultorilor din statele membre ale UE, accentuând diferențele care apar între subvențiile primite de agricultorii din statele cu o mai mare vechime în UE, în raport cu cele care au aderat mai târziu. Poziția României este în favoarea creșterii ajutoarelor destinate agriculturii, care de altfel, sunt foarte importante pentru toate țările din Estul Europei, membri mai noi ai UE. În varianta în care aceste ajutoare s-ar reduce, ar exista posibilitatea ca o mare parte din terenul agricol să nu mai fie cultivat, ceea ce ar duce la mărirea suprafețelor nelucrate.

Referitor la perspectivele Politicii Agricole Comune, în perioada 2014 – 2020, și la interesul de a colabora pentru susținerea și consolidarea Pilonului I (susținerea pieței și a veniturilor) și a Pilonului II (dezvoltare rurală) ai PAC, demnitarii lituanieni au arătat că este necesar să se găsească un echilibru între cei doi piloni, avându-se în vedere că finanțarea pentru primul provine din secțiunea de garantare a Fondului European de Orientare și Garanții Agricole, în timp ce măsurile din cadrul celui de-al doilea pilon sunt cofinanțate de UE și statele membre. De asemenea, trebuie găsite soluții și susținut un punct de vedere comun pentru a nu se ajunge la pierderea unor fonduri, care sub pretextul Pilonului II al PAC, să fie destinate unor activități care nu au legătură cu agricultura.

În același timp, în contextul crizei economice mondiale a fost menționată necesitatea găsirii unor mecanisme împotriva scăderii accentuate a prețurilor produselor agricole, la nivel european existând, în prezent, milioane de ferme agricole cu probleme. În continuare, s-a precizat că, dacă, la nivel european vor fi asumate obiective comune în domeniul agriculturii, Uniunea va putea deține o poziție importantă pe piața mondială, plecând de la securitatea alimentară, până la producția de bioenergie.

La rândul său, domnul Valeriu Tabără, ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, a ținut să amintească că subiectul viitorului Politicii Agricole Comune a fost dezbătut și în cadrul întâlnirilor pe care le-a avut, în calitate de președinte al Comisiei pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice din Camera

Deputaților, cu omologii din comisiile de specialitate din Parlamentele din Spania și Italia. Domnia sa a exprimat necesitatea îmbinării aspectelor teoretice cu agricultura reală și de a construi astfel un sistem mai flexibil care să țină cont de specificul și nevoile fiecărei țări, chiar dacă a aderat mai târziu la UE. De exemplu, în momentul de față, România este interesată de sprijinirea sectorului zootehnic, de recondiționarea și extinderea sistemului de irigații, reșezarea pe baze solide a cercetării agricole și dezvoltarea de programe specifice, de găsirea unor sisteme de asigurări pentru agricultură, etc.

De asemenea, a mai fost evidențiat faptul că, în Uniunea Europeană, este nevoie de o producție agricolă de calitate, susținută și accesibilă pentru toți cetățenii, plecându-se în primul rând de la premisa ca agricultura să nu aducă prejudicii mediului, dar nici mediul să nu fie o piedică în calea dezvoltării agriculturii. În plus, nu ar fi în avantajul UE, ca aceasta să devină, din exportator, importator de produse agricole și să piardă în competiția pe plan mondial.

Situația agriculturii din România și Lituania

Pe parcursul convorbirilor, cele două părți au arătat care este potențialul agricol al României și Lituaniei, au evidențiat punctele tari și punctele slabe din diverse sectoare, și în funcție de acestea, care sunt obiectivele stabilite pe termen scurt și mediu și, nu în ultimul rând, au identificat un set comun de probleme cu care se confruntă la ora actuală agriculturile din cele două țări.

În context, demnitarii români au făcut și o scurtă prezentare a situației economiei românești și au arat că în relația cu Fondul Monetar Internațional, poziția României este una atipică, România neapelând la împrumutul de la FMI din lipsă de rezerve, ci pentru restructurarea instituțiilor din sectorul bugetar și pentru susținerea reformelor instituționale. De altfel, vorbitorii au subliniat că rezervele valutare ale BNR sunt de aproximativ 32-milioane Euro, iar rezerva de aur ajunge la aproximativ 100 de tone.

În ceea ce privește domeniul agricol din România, demnitarii români au precizat că aproximativ 42% din populația României locuiește în zona rurală, iar la nivelul întregii țări există peste 4,2 milioane de ferme, 1,3 milioane – 1,4 milioane dintre acestea fiind înscrise în Registrul fermelor. Producția agricolă reprezintă aproximativ 12 – 14% din PIB-ul României, iar 10% dintre exploatațile agricole produc în jur de 48% din producția agricolă a țării. În acest sens, este de dorit ca suprafețele exploataților agricole să fie extinse, având în vedere faptul că una dintre problemele cu care se confruntă România o reprezintă fărâmițarea proprietăților agricole, cele mai multe fiind sub 5 ha. Au mai fost trecute în revistă producțiile de cereale din acest an, posibilitatea creșterii prețului pâinii, precum și afectarea unor culturi de secetă sau de inundații, în diverse zone ale țării.

La rândul lor, oaspeții au arătat că problemele aflate în această perioadă pe agenda internă sunt agricultura, sănătatea și educația, principalele priorități ale coaliției aflate la guvernare constând în

combaterea efectelor crizei economice, menținerea sub control a inflației, reducerea deficitului bugetar, dezvoltarea infrastructurii, etc. Dintre măsurile luate au fost amintite creșterea TVA-ului de la 18% la 19%, creșterea taxei pe profit de la 15% la 20%, în timp ce sectorul public și-a diminuat cheltuielile cu 12%. Totodată, spre deosebire de România, Lituania a evitat contractarea unui împrumut de la Fondul Monetar Internațional.

Referitor la situația agriculturii, parlamentarii lituanieni au susținut că producția agricolă reprezintă aproximativ 8% din PIB-ul Lituaniei, 33% din populația țării locuind la sate, iar 14% lucrând efectiv în domeniul agricol. Suprafața medie a unei exploatații agricole este de 14 ha, în timp ce sectorul care a cunoscut o dezvoltare foarte puternică este cel al producției și prelucrării laptelui. De altfel, Lituania produce cu 50% mai multe lactate decât necesarul țării, ceea ce a determinat o orientare a producției către export, fiind vizată nu numai piața europeană, ci și cea a Federației Ruse, pe care produsele lituaniene au fost prezente și înainte de 1990.

Plecând de la faptul că 45% din suprafața Lituaniei este suprafață arabilă, oaspeții au adus în prim planul discuțiilor una dintre problemele cu care se confruntă agricultura lituaniană, și anume terenurile arabile care nu sunt lucrate. Aceste terenuri aparțin fie lituanienilor cu un venit foarte mic, care neputându-se întreține au fost împrumutate cu suprafețe de până la 3 ha, fie celor care au revendicat suprafețe agricole foarte mari pe care nu le-au lucrat în totalitate. În scopul găsirii unei rezolvări, în 2009 a fost adoptată Legea pentru fondul de teren al statului, care și-a propus captarea acestor suprafețe de teren neutilizat în vederea găsirii unei întrebuintări cu finalitate agricolă.

La rândul lor, demnitarii români au susținut că aceasta este o problemă cu care se confruntă și România, și s-au arătat interesați de conținutul actului normativ care reglementează situația în cauză. În plus, aceștia au mai adăugat că în România, la ora actuală există 500.000 de persoane care dețin aproximativ 2 milioane ha cu teren necultivat. Referitor la această problemă, domnul Valeriu Tabără, ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, a subliniat că se analizează posibilitatea introducerii unui cadru legislativ prin care proprietarii de terenuri nelucrate care nu îngrijesc și nu curăță suprafețele deținute vor fi amendați. Terenurile vizate sunt atât cele din extravilan cât și cele din intravilan, aflate în proprietate privată sau publică.

Pe parcursul convorbirilor, interlocutorii români și lituanieni au abordat și problema comercializării produselor agroalimentare, a susținerii micilor producători în fața marilor distribuitorilor, precum și a modului în care este rezolvată situația rezultată din concentrarea consumatorilor în mari centre comerciale.

Referitor la acest subiect atât domnul Valeriu Tabără, ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, cât și domnul deputat Stelian Fuia, președintele Comisiei pentru agricultură, silvicultură, industrie alimentară și servicii specifice din Camera Deputaților, au arătat că în momentul de față în România există o amplă dezbatere pe această temă, care se va finaliza cu o serie de modificări și completări la

Legea nr. 312 din 2009 privind comercializarea produselor agricole, reprezentanții fermierilor, procesatorii și retailerii având opinii diferite față de această lege. Vorbitoarii români au arătat că din 2008 și până la intrarea în vigoare a acestui act normativ, s-a încercat optimizarea și clarificarea relațiilor dintre producători, distribuitori și comercianți prin Codul de bune practici pentru comerțul cu produse agroalimentare, dar care, din cauza faptului că nu era opozabil decât semnatarilor și nu prevedea sancțiuni pentru nerespectarea prevederilor sale, nu și-a dovedit eficiența. Astfel, prin Legea privind comercializarea produselor agricole s-a dorit obținerea unui impact pozitiv asupra tuturor participanților implicați în lanțul alimentar (producător, procesator, comerciant și consumator), prin menținerea și diversificarea ofertei de produse agroalimentare românești și o valorificare mai bună a potențialului de producție al agriculturii, în folosul consumatorilor români, prevenirea concurenței neloiale între marii și micii comercianți, în comerțul cu produse alimentare, precum și realizarea unui acces real al producătorilor și al altor categorii de furnizori de produse alimentare la consumatori.

În context, partea română a ținut să sublinieze că până în prezent nu sunt rezolvate și situațiile care apar în marile lanțuri de magazine, aceste probleme fiind atât în detrimentul producătorilor care alimentează aceste lanțuri de magazine, cât și în detrimentul consumatorilor. În acest sens, pe lângă cadrul legislativ, se are în vedere și o modificare a programului de funcționare a acestor supermarketuri, care nu de puține ori instituie monopoluri și au un anumit comportament nu numai față de producători și cei care furnizează produsele agroalimentare, forțând în jos prețurile pentru produsele contractate de la aceștia, până la niveluri nesustenabile, dar și față de consumatori, prin prețuri mai mari la produsul aflat la raft. Pentru rezolvarea acestor aspecte, sunt așteptate următoarele runde de discuții cu reprezentanții de retail,

Pe parcursul convorbirilor, cele două părți au identificat o serie de domenii cu potențial de colaborare și au convenit să coopereze în vederea recunoașterii calificărilor profesionale, dezvoltării de parteneriate între instituțiile de învățământ superior și institutele de cercetare, schimbului de material genetic, accesării și administrării fondurilor europene destinate domeniului agricol, etc.

Vizita la Domeniile Viticole Tohani a oferit oaspeților lituanieni ocazia de a cunoaște potențialul viticol al zonei, tehnologiile de ultima oră folosite în prelucrarea strugurilor, condiții pentru obținerea unor vinuri naturale, de calitate, fondurile europene de care s-a beneficiat pentru înlocuirea soiurilor hibride, conform cerințelor europene, nivelul exporturilor în condițiile crizei economice actuale și principalele piețe de desfacere pentru vinurile românești. Cu ocazia acestei vizite, a avut loc și o degustare de vinuri, parlamentarii lituanieni apreciind calitatea vinului românesc pentru buchet, miros, culoare și armonia gustului.

Vizita în România a delegației Comisiei pentru afaceri rurale a Parlamentului Republicii Lituania, conduse de domnul Edmundas Pupinis, președintele comisiei, a prilejuit un schimb de opinii extrem de interesant pentru ambele părți privind domeniul agriculturii și a confirmat bunele relații existente între România și Lituania, precum și disponibilitatea părților română și lituaniană de a coopera, în vederea aprofundării permanente a legăturilor dintre cele două țări.

În cadrul tuturor întrevederilor, au fost adresate mulțumiri pentru ospitalitatea și atenția deosebită cu care a fost întâmpinată delegația parlamentară lituaniană și a fost evidențiată viziunea comună față de problematica agriculturii în cadrul Uniunii Europene, precum și speranța că schimburile de opinii avute cu ocazia acestei vizite vor reprezenta începutul unei colaborări cât mai intense.

Director,

Luminița Iordăchescu

Red. Elena Burcioagă,
expert parlamentar